

Procedūros ir leidimai, reikalingi atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių ir (ar) įrenginių statybai, įrengimui, modernizavimui

Lietuvos energetikos agentūra
2025 m. gruodis

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas, 15¹ straipsnis

Įpareigojimas rengti ir skelbti informaciją apie procedūras ir leidimus, reikalingus atsinaujinančius energijos išteklius (AEI) naudojančių elektrinių ir (ar) įrenginių statybai ir (ar) įrengimui, modernizavimui

<https://www.ena.lt/>

Atsinaujinantys energijos ištekliai (AEI)

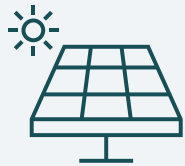
Procedūros ir leidimai

Apibendrinta informacija apie procedūras ir leidimus, reikalingus atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių ir (ar) įrenginių statybai ir (ar) įrengimui, modernizavimui

Teisės aktai, reglamentuojantys AIE naudojančių elektrinių ir kt. įrenginių statybą ir (ar) įrengimą

AIE
įstatymas

Aplinkos
apsaugos
įstatymas

Statybos
įstatymas

Teritorijų
planavimo
įstatymas

Planuojamos
ūkinės veiklos
poveikio
aplinkai
vertinimo
įstatymas

Specialiųjų
žemės
naudojimo
sąlygų
įstatymas

Kiti susiję
teisės aktai

Neurbanizuotose ir neurbanizuojamose sausumos teritorijose galima statyti

Saulės šviesos energijos elektrines

- Žemės ūkio paskirties žemės sklypuose
- Ūkinei veiklai naudotose ir nebenaudojamose teritorijose (pvz., rekultivuoti sąvartynai, užterštos teritorijos)¹
- Jos gali būti hibridinės elektrinės dalis
- Neprivaloma numatyti teritorijų planavimo dokumentuose

Vėjo elektrines

- Jos gali būti hibridinės elektrinės dalis
- Neprivaloma numatyti teritorijų planavimo dokumentuose
- Jų statyba nacionalinio saugumo teritorijose turi būti suderinta su Lietuvos kariuomene

1 MW ar mažesnės galios biodujų elektrines

- Žemės ūkio paskirties žemės sklypuose, netaikant apribojimų dirvožemio apsaugai
- Neprivaloma numatyti teritorijų planavimo dokumentuose

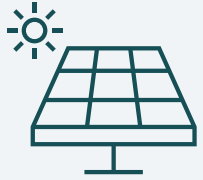
Hibridines elektrines

- Žemės ūkio paskirties žemės sklypuose

Kitus statinius, kai ant jų įrengiami energijos kaupimo įrenginiai

- Žemės ūkio paskirties žemės sklypuose

Saulės šviesos energijos elektrines ir (ar) kitos paskirties inžinerinius statinius

- kai ant jų įrengiami energijos kaupimo įrenginiai, įskaitant infrastruktūrą, reikalingą elektros energijos gamybai ir (ar) kaupimui bei elektros energijos patiekimui į elektros perdavimo ir (ar) skirstymo tinklą, (transformatorių pastotes, skirstyklas);
- statomi pagal nustatytą pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir būdą;
- neprivaloma numatyti teritorijų planavimo dokumentuose.

Supaprastinti reikalavimai AIE naudojančių energijos gamybos įrenginių ir statinių statybai sausumos teritorijose

Kam taikomi supaprastinti reikalavimai

- <30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinėms, kurių aukštis nesiekia 25 m;
- <100 kW įrengtosios galios saulės elektrinėms.

Kokie supaprastinti reikalavimai taikomi

- netaikomi žemės paskirties atitikties reikalavimai;
- ne visais atvejais privalomas statybą leidžiantis dokumentas;
- statant mažos galios (iki 100 kW) saulės elektrines nereikalaujama atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo ir poveikio aplinkai vertinimo procedūrų (išskyrus reikšmingą poveikį Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms);
- vėjo elektrinės žemės sklype turi būti įrengtos taip, kad trumpiausias atstumas iki sklypo ribos būtų didesnis už didžiausią įrenginio matmenį (ilgį, plotį arba aukštį).

Supaprastinimai veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo srityje

Teisinio reguliavimo naujovės

- Valstybinė energetikos reguliavimo tarybai suteikta teisė rengti ir tvirtinti *Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisykles* (anksčiau tvirtino Vyriausybė);
- numatytos leidimų išdavimo sąlygos kai elektros gamybos ar kaupimo įrenginiai tam tikrą laiką gali neatitikti reikalavimų, neturinčių įtakos elektros energetikos sistemos darbo saugumui, stabilumui ir patikimumui ([Elektros energetikos įstatymo](#) 16 str. 9 dalies 2 punktą);
- paleidimo-derinimo darbų pažymos privalomos tik tiems elektros energetikos objektams, kurių galia lygi arba viršija 250 kW;
- numatyta, kad elektros energetikos objektai būtų tikrinami vietoje tik vieną kartą prieš išduodant pažymą paleidimo-derinimo darbams, o patikrinimai būtų pagrįsti atliktu rizikos vertinimu.

Sukurta nauda

Atlikti pakeitimai mažina administracinę naštą, leidžia supaprastinti ir pagreitinti leidimų išdavimo procesus.

Reikalavimai >30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinėms

- Mažiausias atstumas nuo elektrinės stiebo iki pastatų, rekreacinių teritorijų ne mažesnis, negu stiebo aukštis metrais $\times 4$;
- Pastatų savininkams neprieštaraujant, galimas mažesnis atstumas.

Poveikis kraštovaizdžiui aukštesnės kaip 30 metrų vėjo elektrinei

- Poveikis kraštovaizdžiui laikomas nereikšmingu, jeigu nestatoma vertingiausiuose kraštovaizdžio arealuose ar arti jų.

Reikalavimai hidroelektrinėms

- pirmenybė teikiama nepatvankinio tipo hidroelektrinių statybai;
- jeigu hidroelektrinės tvenkinys užlieja teritoriją, mokama kompensacija arba žemė išperkama;
- hidroelektrinėse turi būti įrengiami žuvitakiai ir sudaroma galimybė periodiškai pašalinti susikaupusius nešmenis.

Statybą leidžiančių dokumentų (SLD) gavimas

Techniniame reglamente STR 1.05.01:2017 nustatyta, kada privaloma gauti SLD.

Patikrinti SLD privalomumą galima *Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie AM (VTPSI)* interneto svetainėje: **Statybą leidžiančių dokumentų privalomumas statant naujus statinius**

SLD išduoda savivaldybės

Prašymą ir kt. nustatytus dokumentus teikti savivaldybei

Per IS „Infostatyba“
planuojustatau.lt

Tiesiogiai
savivaldybės
administracijai

Jei statinio projektui
pritaria visi
privalantys jį
patikrinti subjektai,
išduodamas SLD

Apie nepritarimą
savivaldybė per 3 d.
d. paskelbia
IS „Infostatyba“

1. Inicijavimas ir planavimas: vietos parinkimas, galios poreikio nustatymas – atsakingas Vystytojas

2. Tinklo pralaidumų rezervavimas: tinklo operatorius įvertina tinklo galimybes, išduoda išankstines prijungimo sąlygas (kai jos reikalingos), rezervuoja tinklo pralaidumus, pasirašo ketinimų protokolą, pateikia prievolių vykdymo užtikrinimą – atsakingi Vystytojas ir tinklų operatorius

3. Leidimai: gaunami leidimai plėtoti elektros energijos gamybos ar kaupimo pajėgumus (kai taikoma), arba leidimo modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį – atsakingi Vystytojas / VERT

4. Prijungimo sąlygų gavimas: kreipiamasi į tinklų operatorių

5. Projektavimas: rengiama projektinė dokumentacija, derinami projektiniai pasiūlymai, gaunami statybos leidimai – atsakingi Vystytojas, VTPSI, savivaldybės, tinklų operatorius

6. Techninio darbo projekto rengimas ir derinimas: atsakingi Vystytojas, tinklų operatorius

7. Prijungimo paslaugos sutarties pasirašymas – atsakingi Vystytojas, tinklų operatorius

8. Statyba ir įrengimas: elektrinės ir tinklų infrastruktūros įrengimas pagal gautas prijungimo sąlygas – atsakingi Vystytojas / tinklų operatorius

9. Prijungimas prie tinklo: atliktų darbų aktas, Tarybos elektros įrenginių techninės būklės patikrinimo pažymų gavimas ir pateikimas tinklų operatoriumi, sutartis dėl elektros tiekimo / supirkimo – atsakingi tinklų operatorius, Vystytojas

10. Bandymai ir patikra: Įrenginių bandymai, apskaitos sistemų diegimas, atitikties patvirtinimas – atsakingi Vystytojas / tinklų operatorius

11. Statybos užbaigimas: statybos užbaigimo akto arba deklaracijos apie statybos užbaigimą pateikimas VERT, nuosavybės teisių ar kitų teisėto valdymo pagrindų įregistravimas Nekilnojamojo turto registre – atsakingas Vystytojas

12. Leidimas gaminti elektros energiją (kai jis reikalingas vadovaujantis teisės aktais): dėl leidimo gaminti elektros energiją gavimo kreipiamasi į VERT

13. Eksploatacija ir priežiūra: nuolatinė veikla, monitoringas, informavimas apie pakeitimus – Vystytojas

Gaminti elektros energija

- Leidimo galiojimas neterminuotas

Generuoti elektros energiją iš energijos kaupimo įrenginių

- Leidimo galiojimas neterminuotas

Plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus

- galioja 48 mėn.;
- saulės šviesos energijos iki 6 MW galios elektrinėms – 24 mėn.

Plėtoti energijos kaupimo pajėgumus

- galioja 48 mėn.,
- energijos kaupimo įrenginiams iki 6 MW galios galioja 36 mėn.

Tiesti tiesioginę elektros liniją

- galioja 36 mėn.

Modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį

- galioja 36 mėn.

Naudoti LR teritorinės jūros ir (ar) LR išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalį atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai (toliau – leidimas plėtrai ir eksploatacijai)

- išduodami AIE įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis fiziniams asmenims arba Lietuvos Respublikoje įsteigtiems juridiniams asmenims, kitų valstybių narių juridinių asmenų ar kitų organizacijų padaliniams, įsteigtiems LR, kurie AIE įstatymo 22 straipsnio 19 dalyje nustatyta tvarka pripažinti konkurso laimėtojai (nekelia rizikos ar grėsmės nacionalinio saugumo interesams);
- pateikiami įsipareigojimai visą leidimo plėtrai ir eksploatacijai galiojimo laikotarpį atitikti europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus.
- Leidimas plėtrai ir eksploatacijai išduodamas 41 metams.

Leidimų gaminti elektros energiją ir plėtoti jos gamybos pajėgumus išdavimo etapai

Parengti prašymą pridedant nustatytus dokumentus ir (ar) informaciją

- Siekiant gaminti elektros energiją: pvz., statybos užbaigimo aktą arba deklaraciją; dokumentai dėl AIE bendrijų (kai taikoma) ir kt.
- Siekiant plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus: pvz., išankstinių prijungimo sąlygų ir ketinimų protokolo kopijas; prievolių įvykdymo užtikrinimo dokumentą (kai taikoma); dokumentus apie žemės naudojimo ir elektrinės statybos vietos parinkimą; ir kt.

Pateikti prašymą VERT

tiesiogiai, per atstumą arba per Paslaugų ir gaminių kontaktinį centrą.

Leidimų išdavimo terminai

Leidimai išduodami, tikslinami, keičiami arba juos motyvuotai atsisakoma išduoti, tikslinti, keisti per 30 kalendorinių d.

Leidimas gaminti elektros energiją, atlikus iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančios elektrinės ar elektros energijos gamybos įrenginio modernizavimą, ir leidimas modernizuoti iš atsinaujinančių išteklių elektros energiją gaminančią elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį išduodami per 20 kalendorinių d.

Informacija apie VERT priimtus sprendimus

informacija apie VERT priimtus nutarimus ir VERT prašymus dėl papildomos informacijos pateikimo teikiama tiesiogiai, per atstumą arba per Paslaugų ir gaminių kontaktinį centrą ar kitais prašyme nurodytais būdais.

